

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/39/2022
Identifikačné číslo spisu:	2320010487
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2320010487.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a sudcov JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí konanom 13. septembra 2023 v Bratislave, v trestnej veci obvineného X. Q. Í. X. H. Q. T. pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, o dovolaní obvineného X. Q. podaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 22. marca 2022, sp. zn. 3To/30/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. Q. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len „súd I. stupňa“) z 25. novembra 2020, sp. zn. 27T/43/2020, bol obvinený X. Q. (ďalej len „obvinený“) uznaný za vinného zo spáchania prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

- 10. augusta 2019 o 0.50 hod. v O. Q. pred rodinným domom č. XXX prechovával v škatuľke od zápalek plastové vrečko s béžovým kryštalickým materiálom o hmotnosti 482 mg, obsahujúci metamfetamín s priemernou koncentráciou 54,9 % hmotnostného, bielo - oranžový papier s bielym kryštalickým materiálom o hmotnosti 206 mg obsahujúci metamfetamín s priemernou koncentráciou 55,7 % hmotnostného, a poskladanú hliníkovú fóliu s bielym kryštalickým materiálom o hmotnosti 27 mg obsahujúci metamfetamín s priemernou koncentráciou 52 % hmotnostného, čo spolu predstavuje 7 obvyklých jednorazových dávok drogy, pričom v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov je metamfetamín zaradený do II. skupiny psychotropných látok.

Súd I. stupňa podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uloženom obvinenému trestným rozkazom súdu I. stupňa z 11. augusta 2019, sp. zn. 0T/205/2019, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad a podľa

§ 171 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 4 Trestného zákona a § 41 ods. 1 Trestného zákona, s poukazom na § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona a § 42 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenému súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky a 4 mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona na výkon uloženého trestu zaradil obvineného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Zároveň mu podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona a § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel každého druhu v trvaní 3 roky a podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona ochranné liečenie protitoxikomanické ústavnou formou.

Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 22. marca 2022, sp. zn. 3To/30/2021, odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len „prokurátor“) a obvineného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený, prostredníctvom obhajcu JUDr. Mgr. Martina Vranoviča, advokáta v Šali, dovolanie s poukazom na naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania obvinený naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odôvodnil tým, že trestné stíhanie sa v predmetnej veci začalo vykonaním úkonu - vydaním veci podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2020 (súčasný ustanovenie § 89a ods. 1 Trestného poriadku) - konkrétne vydaním metamfetamínu v rozsahu 7 obvyklých jednorazových dávok nachádzajúcich sa v škatuľke od zápalek v plastovom vrecku. Uvedené dokladuje výrok uznesenia o začatí trestného stíhania z 10. augusta 2019, ako aj výrok uznesenia o vznesení obvinenia zo 4. decembra 2019, odstúpenie veci z vecnej príslušnosti z 1. novembra 2019 a zápisnica o vydaní veci, podľa ktorej k vydaniu veci došlo 10. augusta 2019 o 00:50 hod. Vydanie veci je teda nosným dôkazom, avšak obvinený nebol pred vydaním veci, resp. s výzvou na vydanie veci poučený o práve neobviňovania seba samého a zo zápisnice o vydaní veci z 10. augusta 2019 vyplýva, že obvinený bol poučený až po vydaní veci. Nebol tak dodržaný postup podľa § 58 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, pretože zápisnica neobsahuje opis priebehu úkonu, keďže poučenie obvineného nebolo úplné a nebolo dané pred vydaním veci. Uvedený postup je v rozpore s čl. 47 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čím došlo k porušeniu práva na obhajobu. Názor súdu I. stupňa, že zápisnica o vydaní veci sa vyhotovuje dodatočne, je v rozpore s odôvodnením o splnení všetkých zákonných náležitostí zápisnice o vydaní veci. Odvolací súd považoval postup bez predchádzajúceho poučenia obvineného za formálny nedostatok, ktorý nespôsobuje nezákonnosť procesného úkonu. Obvinený poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolačný súd“) z 29. mája 2013, sp. zn. 3Tdo/11/2013, v ktorom bolo konštatované porušenie zákonu § 119 ods. 2 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2020 vo vzťahu k ustanoveniu § 89 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2020 v neprospech obvineného z dôvodu, že v prípade, ak mali príslušníci Policajného zboru podozrenie, že osoba spáchala priestupok alebo trestný čin, mali povinnosť najskôr jej oznámiť z čoho je podozrivá a následne ju poučiť, okrem iného aj o práve, že k priznaniu nemožno nikoho nútiť. Dovolačný súd v predmetnom rozhodnutí poukázal aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá judikovala, že verejný záujem na odhaľovaní a stíhaní trestnej činnosti a potrestaní páchatelia nemožno ospravedlniť postupom, ktorým je zasahované do samotnej podstaty práv obvineného na obhajobu, vrátane práva nebyť nútený obviňovať sám seba (rozsudok vo veci Heaney a McGuinness v. Írsko z roku 2000). V súvislosti s absenciou predchádzajúceho poučenia obvineného o zákaze seba obviňovania, bol tak v predmetnej trestnej veci naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Obvinený v dovolaní poukázal aj na § 8 ods. 2 zákona č. 171/2003 Z. z. o Policajnom zbore (ďalej len „zákon o Policajnom zbore“), podľa ktorého je policajt pri vykonávaní služobnej činnosti, spojenej so zásahom do práv a slobôd osoby, povinný ju ihneď ako je to možné poučiť o jej právach, ktoré sú uvedené v zákone, alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise. Podľa § 8 ods. 3 zákona o Policajnom zbore sa pod služobnou činnosťou rozumie činnosť policajta spojená s plnením úloh podľa tohto zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov, t. j. aj Trestného poriadku. Zo zápisnice o vydaní veci z 10. augusta 2019 nevyplýva žiadne konkrétne poučenie obvineného o práve nevypovedať, o tom, že k

priznaniu k trestnému činu ho nemožno nútiť, ani o práve nijakým spôsobom neprispievať k svojmu obvineniu, a preto vydanie škatuľky a vreciek s kryštalickým materiálom je nezákonné a v rozpore s § 119 ods. 2 a § 89 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2020 a § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Uvedené potvrdzuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo svojej rozhodovacej činnosti (nález ústavného súdu z 21. decembra 2021, sp. zn. III. ÚS 561/2021).

Súd I. stupňa ako aj odvolací súd považovali za rozhodujúci dôkaz výpoveď obvineného formou dodatku z 8. januára 2020, v ktorej sa obvinený mal priznať k spáchaniu skutku, ktorý bol prečítaný na hlavnom pojednávaní 21. októbra 2020. Obvinený má za to, že predmetná výpoveď bola vykonaná v rozpore s Trestným poriadkom a s právom obvineného na obhajobu, pretože bola vykonaná formou dodatku k zápisnici o výsluchu obvineného z 3. januára 2020, kedy obvinený nevypovedal. Trestný poriadok však dodatok k zápisnici o výsluchu obvineného nepozná, a tak je uvedený postup v rozpore s ustanoveniami § 58 písm. d) a § 121 ods. 2 Trestného poriadku. Odvolací súd výsluch obvineného z 8. januára 2020 označil za pokračovanie výsluchu obvineného z 3. januára 2020, avšak zo zápisnice o výsluchu obvineného 3. januára 2020 nevyplýva, že by bol výsluch prerušený a očakávalo by sa jeho pokračovanie. Dodatok z 8. januára 2020 bol tak ďalším novým výsluchom obvineného v prípravnom konaní a absentuje v ňom poučenie obvineného podľa § 121 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého mal byť obvinený poučený pred výsluchom, čo vyplýva aj z ustanovenia § 34 ods. 5 Trestného poriadku. Podľa ustanovenia § 122 ods. 1 Trestného poriadku sa má obvinenému poučenie podľa § 121 ods. 2 Trestného poriadku prečítať a vysvetliť pred výsluchom, čím sa rozumie každý výsluch, nie len prvý výsluch. Súd I. stupňa tak nesprávne v rozsudku vyvodzuje, že poučenie o právach obvineného podľa § 121 ods. 2 Trestného poriadku sa má vykonať iba pred prvým výsluchom. Absencia poučenia podľa § 121 ods. 2 Trestného poriadku v dodatku z 8. januára 2020 k zápisnici o výsluchu obvineného predstavuje porušenie práva obvineného na obhajobu, ako aj nedostatok náležitostí zápisnice o výsluchu obvineného, čím došlo k porušeniu § 2 ods. 9, ods. 12 a § 58 písm. d) Trestného poriadku, § 119 ods. 2 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2020 (od 1. januára 2021 § 119 ods. 3 Trestného poriadku). Uvedený nezákonný dôkaz z prípravného konania nebolo možné prečítať na hlavnom pojednávaní. Odvolací súd nesprávne argumentoval tým, že obvinený bol riadne poučený už 3. januára 2020. Obvinený uvedené skutočnosti považuje za nedostatočné a v rozpore s § 121 ods. 2 Trestného poriadku a § 34 ods. 5 Trestného poriadku, z ktorých vyplýva požiadavka podania konkrétnych a všetkých poučení pred každým výsluchom. Odkaz na poučenie vykonané v minulosti nie je v súlade s právom obvineného na obhajobu.

Obvinený zároveň považuje dodatok z 8. januára 2020 za nepoužiteľný aj s ohľadom na jeho diagnózy z konca roka 2019, kvôli ktorým nebol schopný náležite sa obhajovať, a bolo nutné ustanoviť mu obhajcu v zmysle § 37 ods. 2 Trestného poriadku. Z lekárskej správy zo 17. októbra 2019 vyplýva, že obvinený trpel P. a 21. novembra 2019 bol z dôvodu T. vyšetrený u MUDr. B. X., kde mu bola potvrdená D.. Z takéhoto stavu obvineného bolo zrejmé, že existuje pochybnosť o jeho schopnosti náležite sa obhajovať. V zmysle uvedeného považuje obvinený svoje vyjadrenia z januára 2020 za procesne nepoužiteľné ako dôkazy, pretože došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Obvinený ďalej namietal nenaplnenie podmienok na postup podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2020 a nepreukázanú dôvodnosť na postup orgánov činných v trestnom konaní spočívajúci vo výzve na vydanie vecí, pretože inštitút vydania vecí slúži na vydanie vecí, o ktorej má orgán činný v trestnom konaní vopred podozrenie a ktorá je náležite identifikovateľná. V zápisnici o vydaní vecí z 10. augusta 2019 je uvedené, že obvinený bol vyzvaný na vydanie škatuľky od zápalek, 2 ks papierovej skladačky a 1 ks mikroténového sáčku s obsahom neznámej kryštalickej látky. V uznesení o začatí trestného stíhania z 10. augusta 2019 je však uvedené, že osoba bola vyzvaná k dobrovoľnému vydaniu vecí pochádzajúcich z trestnej činnosti, čo naznačuje len všeobecné a pokusné vyzvanie na vydanie vecí. Z uvedeného vyplýva dôvodná pochybnosť o dodržaní zákonného postupu týkajúceho sa vydania vecí, čo je v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Súd I. stupňa na námietky obvineného nereagoval, nevyhovel návrhu na výsluch poverených príslušníkov, ktorí zápisnicu o vydaní vecí a uznesenie o začatí trestného stíhania spisovali, a odvolací súd sa k tejto podstatnej odvolacej námietke vôbec nevyjadril. Obvinený má za to, že došlo k zásadnému porušeniu práva na

obhajobu a práva obvineného na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (nález ústavného súdu, sp. zn. III. ÚS 522/2021).

Rozsudok súdu I. stupňa a uznesenie odvolacieho súdu sa rozchádzajú v otázke akým spôsobom sa u obvineného našli veci, ktoré boli vyhodnotené ako metamfetamín. Súd I. stupňa uviedol, že auto obvineného bolo zastavené zo zákonných dôvodov pre porušenie dopravných predpisov, následne na výzvu policajtov obvinený sám dobrovoľne vybral z vrečka zápalkovú škatuľku, o ktorej vyhlásil, že sú v nej drogy, na čo mal policajt plné právo vyzvať obvineného na vydanie vecí podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku (od 1. januára 2021 § 89a ods. 1 Trestného poriadku), čo obvinený dobrovoľne splnil. Odvolací súd však uviedol, že počas kontroly bolo príslušníkmi Policajného zboru zistené, že obvinený viedol motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia, v čase kedy mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu, čo založilo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, na čo bola u obvineného vykonaná bezpečnostná prehliadka, počas ktorej obvinený sám priznal držbu zápalkovej škatuľky s neznámou kryštalickou látkou o ktorej uviedol, že sa jedná o pervitín. Následne bol vyzvaný na vydanie tejto veci, čo dobrovoľne splnil, o čom bola následne spísaná zápisnica o vydaní vecí. Súd I. stupňa vylúčil, že by boli drogy nájdené pri bezpečnostnej prehliadke, avšak odvolací súd dospel k zisteniu, že orgány činné v trestnom konaní nadobudli vedomosť o prechovávaní drogy u obvineného pri vykonaní bezpečnostnej prehliadky.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku bol podľa obvineného naplnený tým, že vina obvineného je založená na prehliadke tela obvineného a získaných steroch z rúk obvineného na základe ustanovenia § 155 ods. 4 Trestného poriadku. Predmetné ustanovenie však bolo porušené, pretože nebol vydaný žiadny príkaz na prehliadku tela. Pri prehliadke tela podľa § 155 ods. 1 Trestného poriadku nie je možný taký postup, pri ktorom najskôr dôjde k výzve na dobrovoľné strpenie prehliadky tela a v rámci nej k odberu sterov z rúk, ale v kontexte s § 155 ods. 4 Trestného poriadku sa nutne vyžaduje príkaz na prehliadku tela. Ak by zákonodarca pri prehliadke tela v zmysle § 155 ods. 1 Trestného poriadku pripustil dobrovoľné strpenie takéhoto úkonu bez príkazu, upravil by takýto postup tak, ako je upravený v § 155 ods. 3 Trestného poriadku. Analógia v trestnom práve, ktorej dôsledky sú v neprospech osoby, voči ktorej sa vedie trestné konanie, je v zásade neprípustná (nález ústavného súdu z 13. novembra 2014, sp. zn. IV. ÚS 414/2013). Vzhľadom na uvedené je uznesenie odvolacieho súdu v rozpore s ustanoveniami § 155 ods. 4 a § 2 ods. 12 Trestného poriadku a je založené na dôkazoch vykonanom v rozpore so zákonom, t. j. stery z rúk obvineného odobraté bez príkazu na prehliadku tela podľa § 155 ods. 4 Trestného poriadku.

V spise Okresného súdu Galanta vedeného pod sp. zn. OT/205/19, v trestnej veci proti obvinenému pre skutok kvalifikovaný ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia, sa nachádza záznam o obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby z 10. augusta 2019 o 00:30 hod., z ktorého vyplýva, že bezpečnostnú prehliadku a obmedzenie osobnej slobody obvineného vykonali por. E. a ppor. K.. Podľa zápisnice o vydaní vecí však už boli prítomní ďalší policajti a to por. E. a nstržm. F., ktorí vyzvali obvineného na vydanie skladačiek a sáčku s neznámou kryštalickou látkou, čo sa uskutočnilo 10. augusta 2019 o 00:50 hod., teda 20 minút po vykonaní bezpečnostnej prehliadky. K vykonaniu bezpečnostnej prehliadky obvineného došlo pred príchodom druhej hliadky polície, a ich príchod zrejme súvisel s vydaním vecí počas bezpečnostnej prehliadky, ktorá však bola vykonaná v rozpore so zákonom, a pri nej získané skladačky a sáčok s pervitínom sú nepoužiteľnými dôkazmi. Bezpečnostná prehliadka bolo u obvineného vykonaná prvou hliadkou polície v čase, keď bola obmedzená jeho osobná sloboda podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku, čo nie je možné považovať za služobný zákrok, pretože nejde o činnosť policajta vykonávanú podľa zákona o Policajnom zbore, ale podľa Trestného poriadku, a preto policajti nemohli postupovať podľa zákona o Policajnom zbore. Podľa judikatúry dovolacieho súdu sa za služobný zákrok nepovažuje každá činnosť policajta vykonávaná podľa zákona o Policajnom zbore. Prehliadku osoby podľa § 22 ods. 1 zákona o Policajnom zbore môže policajt vykonať iba ak vykonáva služobný zákrok. Policajt nesmie urobiť bezpečnostnú prehliadku bez vykonávania služobného zákroku len z dôvodu prevencie, a tiež nie za účelom pátrania po iných veciach, napr. omamných a psychotropných látkach (uznesenie dovolacieho súdu z 18. apríla 2018, sp. zn. 4Tdo/92/2016, nález ústavného súdu, sp. zn. 522/2021). Voči obvinenému tak nebol vykonaný žiadny služobný zákrok, pri

ktorom by bolo dovolené vykonať bezpečnostnú prehliadku, ktorú vylučoval postup podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku, a tak bola vykonaná v rozpore s § 119 ods. 2 Trestného poriadku (v znení účinnom do 31. decembra 2020) a rozsudok súdu I. stupňa je založený na nezákonnom dôkaze, t. j. omamné látky získané nezákonnou bezpečnostnou prehliadkou, čím došlo k porušeniu § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Odvolací súd súhlasil s námietskou obvineného o nezákonnosti bezpečnostnej prehliadky, avšak nesprávne uviedol, že k obmedzeniu osobnej slobody obvineného došlo až po vykonaní bezpečnostnej prehliadky ako dôsledok zaistenia omamných látok. K obmedzeniu osobnej slobody došlo o 00:30 hod., nie dôsledkom zaistenia omamných látok, ale z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Nesprávny je aj názor odvolacieho súdu, že vykonaniu bezpečnostnej prehliadky obvineného predchádzalo vykonanie služobného zákroku, t. j. pokyn na zastavenie vozidla pre dôvodné podozrenie zo spáchania priestupku, alebo trestného činu. Odvolací súd opätovne opomenul podstatu námietky obvineného, že bezpečnostná prehliadka podľa zákona o Policajnom zbore nemôže byť vykonaná v čase, keď policajti postupujú podľa Trestného poriadku, pretože už nevykonávajú služobný zákrok. Obvinený namietal, že ani podľa Trestného poriadku neboli splnené podmienky na vykonanie bezpečnostnej prehliadky prvou hliadkou polície, pretože v zmysle § 99 ods. 4 Trestného poriadku možno takúto prehliadku vykonať iba u zadržanej osoby, zatknutej osoby alebo osoby, ktorá sa berie do väzby. Vykonaním bezpečnostnej prehliadky došlo k porušeniu § 99 ods. 4 Trestného poriadku a § 2 ods. 12 Trestného poriadku, pretože bola vykonaná bez splnenia zákonných predpokladov. Rovnako tak k výkonu bezpečnostnej osobnej prehliadky nebola pribratá nezúčastnená osoba, čím došlo k porušeniu § 105 ods. 2 Trestného poriadku.

Obvinený tiež namietal, že policajti, ktorí vykonali bezpečnostnú prehliadku podľa § 99 ods. 4 Trestného poriadku tak konať nemohli, pretože nemali vecnú príslušnosť a neboli na uvedené oprávnení. Policajt, ktorý nie je vyšetrovateľom, ani povereným príslušníkom Policajného zboru, môže v zmysle § 10 ods. 10 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2020 v trestnom konaní vykonávať iba úkony v rozsahu podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 192/2017 Z. z. o rozsahu vykonávania rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Príslušníci Policajného zboru služby dopravnej polície nemôžu vykonávať osobnú prehliadku, ani prehliadku podľa § 99 ods. 4 Trestného poriadku. Na uvedenú námietku odvolací súd nereagoval. Odvolací súd sa nevysporiadal ani s námietskou obvineného ohľadom dôvodnej pochybnosti o účele bezpečnostnej prehliadky vykonanej prvou hliadkou polície, ktorá bola opakovaná podľa § 99 ods. 4 Trestného poriadku 10. augusta 2019 o 03:50 hod., pri ktorej bol obvinenému nájdený vreckový nožík čiernej farby. Uvedené vyvoláva pochybnosti o zákonnosti prvej bezpečnostnej prehliadky, ktorá bola realizovaná z dôvodu presvedčenia sa zisťovania, či obvinený nemá u seba zbraň. Odvolací súd odkazoval na nariadenie ministra vnútra č. 83/2011 o vykonávaní eskorty osoby, podľa ktorého sa musia presvedčiť, či osoba nemá pri sebe zbraň. Nariadenie sa však netýka postupu podľa Trestného poriadku, je to názor v rozpore s § 119 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý za dôkaz považuje to, čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Postup podľa nariadenia neupravuje dôkazné prostriedky podľa Trestného poriadku ani podľa osobitných predpisov. Poukazovanie na podzákonné nariadenie znamená, že bezpečnostná prehliadka nebola vykonaná zákonným spôsobom.

Zároveň odvolací súd založil vinu obvineného na jeho prvej výpovedi z prípravného konania, t. j. výpoveď pred vznesením obvinenia, kedy sa ku spáchaniu skutku v celom rozsahu priznal. Výpoveď pred vznesením obvinenia je výpoveď vykonaná nezákonným spôsobom, pretože obvinený bol v inom procesnom postavení, ktoré sa vznesením obvinenia zmenilo. Takáto výpoveď obvineného - podozrivej osoby pred vznesením obvinenia nebola na hlavnom pojednávaní ani na verejnom zasadnutí vykonaná, čím odvolací súd porušil zásadu bezprostrednosti podľa § 297 Trestného poriadku a § 2 ods. 19 Trestného poriadku.

Obvinený navrhol dovolaciemu súdu, aby vyslovil porušenie zákona uznesením odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu I. stupňa v ustanoveniach § 2 ods. 9, ods. 12, ods. 19 Trestného poriadku, § 10 ods. 9 Trestného poriadku, § 34 ods. 5 Trestného poriadku, § 37 ods. 2 Trestného poriadku, § 58 písm. d) Trestného poriadku, § 89a ods. 1 Trestného poriadku, § 99 ods. 3, ods. 4 Trestného poriadku,

§ 105 ods. 2 Trestného poriadku, § 119 ods. 3 Trestného poriadku, § 121 ods. 2 Trestného poriadku, § 155 ods. 4 Trestného poriadku, § 285 písm. a) Trestného poriadku, § 297 Trestného poriadku, § 321 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku a čl. 47 ods. 1 ústavy v neprospech obvineného z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku. Zároveň aby zrušil v celom rozsahu uznesenie odvolacieho súdu z 22. marca 2022, sp. zn. 3To/30/2021, v spojení s rozsudkom súdu I. stupňa z 25. novembra 2020, sp. zn. 27T/43/2020 a prikázal súdu I. stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len „prokurátor“) sa podaním doručeným súdu I. stupňa 18. júla 2022 vyjadril k dovolaniu obvineného tak, že nie sú dané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku. V trestnej veci sa podľa prokurátora nejdená o žiaden extrémny nesúlad, súd I. stupňa ako i odvolací súd veľmi podrobne a vyčerpávajúco odôvodnili svoje rozhodnutia, odpovedali na všetky skutkové a právne otázky, a vysporiadali sa s obhajobou obvineného a so všetkými ním uplatnenými námietkami, resp. tvrdeniami. Skutočnosť, že sa obvinený nestotožňuje so skutkovými závermi súdov, a spôsobom akým sa vysporiadali s jeho námietkami, nenapĺňa žiadny dovolací dôvod. Z obsahu rozsudku súdu I. stupňa vyplýva, že tento sa zaoberal a hodnotil výpovede obvineného, neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi, prihliadajúc i na obvineným namietanými procesnými postupmi pri realizovaní týchto úkonov, ktoré vyústili do realizovania odbornej činnosti a vypracovania znaleckého posudku, ktorý sa týkal zaistených drogových látok. Závery súdov považuje prokurátor za logické a zrozumiteľné a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne udržateľné. K námietke obvineného ohľadom zápisnice o vydaní veci podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku prokurátor uviedol, že je nedôvodná, pretože z obsahu zápisnice je zrejmé, že obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti (vrátane poučenia o zákaze seba inkriminácie) a obvinený ju vlastnoručne podpísal. Ohľadom námietky k zápisnici o výsluchu obvineného z 8. januára 2020 prokurátor uviedol, že sa s ňou vysporiadal odvolací súd, odkázal na jeho závery a uviedol, že predmetná výpoveď nebola jediným usvedčujúcim dôkazom a bola vykonaná v súlade so zákonom, preto súdy nepochybili, keď ju vzali do úvahy. Rovnako tak považuje prokurátor za nedôvodnú námietku obvineného, že už začiatkom januára existovala pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať. Nebol produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by uvedené potvrdzoval, čo potvrdili výsledky znaleckého skúmania znalcom MUDr. Uhrinom. Nedôvodné sú podľa prokurátora i námietky ohľadom výzvy na vydanie veci a okolnosti, za ktorých k vydaniu došlo, pretože okrem iného aj z výpovede obvineného z 8. januára 2020 vyplýva za akých okolností k vydaniu veci došlo (obvinený bol riadne a zákonne zastavený a kontrolovaný hliadkou Policajného zboru, v rámci ktorej bolo zistené, že mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá a zároveň pri bezpečnostnej prehliadke boli zistené veci, o ktorých vzniklo podozrenie, že pochádzajú z trestnej činnosti a tak bol obvinený v súlade so zákonom vyzvaný na ich vydanie). Prokurátor sa nestotožnil ani s námietkou obvineného ohľadom príkazu podľa § 155 ods. 4 Trestného poriadku, ktorý možno vydať len ako prostriedok ultima ratio, čo možno vyvodit' z ustanovenia § 155 ods. 3 Trestného poriadku, ako i z logického výkladu dotknutých ustanovení. V predmetnej trestnej veci obvinený celkom zjavne súhlasil a dobrovoľne strpel odobratie sterov z rúk, a tak vydanie príkazu na prehliadku tela a iné obdobné úkony nebolo potrebné. Výsledky úkonu boli tak v ďalšom konaní plne použiteľné. S námietkami ohľadom vykonanej bezpečnostnej prehliadky sa v dostatočnom rozsahu a správne vysporiadal odvolací súd, pričom jednotlivé námietky predstavujú iba vlastné hodnotenie dôkazov a skutkového stavu. Nad rámec prokurátor skonštatoval, že ak obvinený namieta, že po obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby nemôže príslušník Policajného zboru postupovať podľa zákona o Policajnom zbore, tak samotným obmedzením osobnej slobody nedochádza k začatiu trestného stíhania vo veci, ale až zadržaním obvineného v zmysle § 85 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku. Pokiaľ bol teda obvinený po vykonaní bezpečnostnej prehliadky zákonným spôsobom vyzvaný na vydanie veci, ktoré boli takýmto spôsobom zaistené, jedná sa postup v súlade so zákonom (rozhodnutie odvolacieho súdu, sp. zn. 3Tdo/18/2015).

Prokurátor navrhol, aby odvolací súd v zmysle uvedených skutočností dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Obvinený sa vyjadril k vyjadreniu prokurátora k dovolaniu podaním doručeným súdu I. stupňa 27. júla

2022, v ktorom uviedol, že v dovolaní namieta zásadné porušenie jeho práva na obhajobu, pretože nebolo preukázané, že by bol pred vydaním veci (zápisnica o vydaní veci z 10. augusta 2019) poučený o zákaze seba obviňovania, pričom poukázal na body 37 a 38 nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. ÚS III. 561/2021: „Ak nadobudne policajt presvedčenie, že je potrebné pretransformovať bežnú dopravnú kontrolu na prehliadku pre účely hľadania drog, takú možnosť bezpochyby má. Musia však pritom byť dodržané všetky potrebné procesné garancie vrátane poučenia osoby o spôsobe obrany mlčaním“. V náleze sa tiež zdôrazňuje, že policajt, ktorý mal dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu mal sťažovateľa v zmysle Trestného poriadku riadne poučiť o možnosti zákazu seba obviňovania podľa čl. 47 ods. 1 ústavy ešte pred samotnou výzvou na vydanie veci. Prokurátor uvedené závery vo svojom vyjadrení opomína a nezohľadňuje a rovnako tak i odvolací súd, ktorý absenciu predchádzajúceho poučenia považuje za formálny nedostatok. Obvinený uviedol, že s vyjadrením prokurátora v celom rozsahu nesúhlasí a pridržiava sa podaného dovolania.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním obvineného, vyjadrením prokurátora a vyjadrením obvineného k vyjadreniu prokurátora, predložený dovolaciemu súdu na rozhodnutie 24. augusta 2022.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku. Po vykonaní vyššie vymedzeného formálneho prieskumu podaného dovolania však dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Dovolací súd primárne poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Dovolanie je ako mimoriadny opravný prostriedok v rámci trestného konania spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

Zdôrazňuje tiež, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je ako dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie č. 120 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 6/2012). S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, dovolací súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa

chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu, a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Obvinený v dovolaní namietal, že pred vydaním veci nebol poučený o práve neobviňovať seba samého a nemožnosti nútiť ho k priznaniu a zo zápisnice o vydaní veci z 10. augusta 2019 vyplýva, že bol poučený až po vydaní veci, z čoho vyplýva, že nebol dodržaný postup podľa § 58 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a došlo k porušeniu čl. 47 ods. 1 Ústavy. Na uvedenú námietku súd I. stupňa reagoval tým, že zápisnica sa vyhotovuje dodatočne a odvolací súd uviedol, že sa jedná o formálny nedostatok.

Podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2019, kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, je povinný ju na vyzvanie predložiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu; ak ju treba na účely trestného konania zaistiť, je povinný vec na vyzvanie týmto orgánom vydať. Pri vyzvaní ho treba upozorniť na to, že ak nevyhovie výzve, môže mu byť vec odňatá, ako aj na iné následky nevyhovenia.

Zo zápisnice o vydaní veci z 10. augusta 2019 (č. l. 47 vyšetrovacieho spisu) vyplýva, že obvinený bol podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2019 vyzvaný na vydanie 1 ks škatuľky od zápaliek s obsahom: 2 ks papierovej skladačky s obsahom neznámej bielej kryštalickej látky neznámeho množstva, 1 ks mikroténového šáčku s obsahom neznámej bielej kryštalickej látky neznámeho množstva. Po poučení podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku o povinnosti vec na vyzvanie vydať a upozornení na možnosť vec odňať obvinený vec dobrovoľne vydal a potvrdil, že si je vedomý toho, že vydaním veci si môže privodiť nebezpečenstvo trestného stíhania a môže byť voči nemu vedené trestné konanie. Z uvedeného vyplýva, že obvinený bol v zmysle predmetného ustanovenia poučený, poučení porozumel a vec, na vydanie ktorej bol vyzvaný, dobrovoľne odovzdal. Uvedené skutočnosti potvrdil obvinený svojim podpisom. Dovolací súd konštatuje, že vydanie veci sa uskutočnilo v súlade s ustanovením § 89 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2019.

Obvinený v súvislosti s vydaním veci namietal, že pre takýto postup neboli splnené podmienky a veci neboli identifikované. Uvedené tvrdenia nie sú pravdivé. Z úradného záznamu z 10. augusta 2019 (č. l. 52 vyšetrovacieho spisu) vyplýva, že dvaja príslušníci hliadky ODI Galanta o 00:20 hod. zastavili vozidlo, ktorého vodič bol obvinený a lustráciou zistili, že mu bol uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá. Keďže mali podozrenie, že má pri sebe veci pochádzajúce z trestnej činnosti, požiadali o súčinnosť hliadku OO PZ Trstice, ktorá vzhľadom na podozrenie, že osoba má pri sebe veci pochádzajúce z trestnej činnosti, postupovala podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2019 a obvineného na dobrovoľné vydanie vecí vyzvali. Zároveň dovolací súd v reakcii na námietky obvineného poukazuje na zápisnicu o vydaní veci z 10. augusta 2019 (č. l. 47 vyšetrovacieho spisu) a na uznesenie o začatí trestného stíhania (č. l. 2 vyšetrovacieho spisu), v ktorých sú presne špecifikované veci, ktoré boli obvineným vydané.

Ďalšia námietka zo strany obvineného bola smerovaná proti jeho výpovedi z 8. januára 2020 vo forme dodatku k výsluchu z 3. januára 2020, ktorá bola podľa neho vykonaná v rozpore s § 58 písm. d) Trestným poriadkom a jeho právom na obhajobu.

Zo zápisnice o výsluchu obvineného z 3. januára 2020 (č. l. 10 - 16 vyšetrovacieho spisu) vyplýva, že obvinený bol poučený v zmysle všetkých potrebných ustanovení Trestného poriadku, svojim podpisom deklaroval, že mu bolo poučenie primerane vysvetlené a tomuto porozumel. Obvinený využil svoje právo a odmietol vypovedať a zároveň požiadal o lehotu na zdôvodnenie sťažnosti, ktorú podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia, na čo mu bola určená lehota do 8. januára 2020. Následne bol 8. januára 2020

uskutočnený výsluch obvineného, ktorý bol označený ako dodatok k zápisnici o výsluchu obvineného z 3. januára 2020 (č. l. 17 - 18 vyšetrovacieho spisu), na začiatku ktorého je uvedené, že obvinený bol riadne poučený v zmysle zákonných poučení tak, ako je to uvedené na predchádzajúcich stranách zápisnice o výsluchu obvineného z 3. januára 2020 a poučeniu obvinený v plnom rozsahu porozumel, čo deklaroval svojím podpisom na spodnej časti listu.

Dovolací súd dáva obvinenému za pravdu v tom smere, že výsluch z 8. januára 2020 mal byť správne označený ako zápisnica o výsluchu obvineného, avšak má zároveň za to, že uvedený formálny nedostatok nespôsobuje nezákonnosť takto vykonaného výsluchu, neoslabuje jeho relevantnosť v trestnom konaní a nespôsobuje ani nemožnosť jeho vykonania na hlavnom pojednávaní. Obvinený bol v zmysle všetkých podstatných ustanovení Trestného poriadku poučený tak 3. januára 2020, ako aj 8. januára 2020, čo deklaroval svojím podpisom. V zmysle uvedeného vyhodnotil dovolací súd jeho námietky za neopodstatnené.

Obvinený ďalej porušenie svojho práva na obhajobu vidí v tom, že už na konci roka 2019 bolo zrejmé, že nie je schopný náležite sa obhajovať a z toho dôvodu mu mal byť podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku ustanovený obhajca.

Podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať.

V zmysle uvedeného ustanovenia sa okrem štandardných situácií, keď obvinený trpí sluchovým alebo zrakovým postihnutím, vadou reči zabraňujúcou mu náležite sa vyjadrovať, príp. je negramotný, nepochybne môže ísť aj o situáciu, keď jeho intelektové schopnosti nedávajú dostatočnú záruku, že bude schopný sa náležite obhajovať sám. Schopnosť náležite sa obhajovať však nemožno vykladať tým spôsobom, že obvinený je drogovo závislý, prípadne má diagnózu (ako sám uviedol). Citované ustanovenie cieľi na také prípady, keď obvinený nie je schopný sa samostatne hájiť, v zmysle samostatne vykonávať svoje procesné práva podľa § 34 a nasl. Trestného poriadku, najmä právo uvádzať okolnosti slúžiace na jeho obhajobu (predostrieť vlastnú verziu udalostí), navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy a podobne. V prípade obvineného dovolací súd takúto indispozíciu nezistil. Hoci podľa znaleckého posudku MUDr. Maroša Uhrína, č. XX/XXXX z 24. februára 2020, ide o osobu závislú od užívania omamných látok a K., avšak nejde o osobu trpiacu duševnou poruchou a zároveň je osobou chápanou zmysel trestného konania (č. l. 27 - 46 vyšetrovacieho spisu). Z výpovede obvineného z 8. januára 2020 vyplýva, že vypovedal samostatne, súvisle, nič nenasvedčovalo tomu, že nebol schopný sa samostatne obhajovať a zároveň uviedol, že si obhajcu nezvolil, ani si žiadneho voliť nebude a bude sa obhajovať sám (č. l. 17 vyšetrovacieho spisu). Dovolací súd má v zmysle uvedených skutočností za to, že námietka obvineného je nedôvodná, pretože dôvod pre ustanovenie obhajcu obvinenému v zmysle § 37 ods. 2 Trestného poriadku nebol, keďže neexistovala pochybnosť o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

Ohľadom obvineným deklarovanej námietky, že rozsudok súdu I. stupňa a uznesenie odvolacieho súdu sa nezhodujú v spôsobe, ako boli u obvineného nájdené veci, dovolací súd uvádza, že tá sa nezakladá na úplnej pravde, pretože z odôvodnení oboch rozhodnutí vyplýva, že obvinený bol príslušníkmi Policajného zboru v súlade s ustanovením § 89 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2019 vyzvaný na dobrovoľné vydanie vecí dôležitých pre trestné konanie, ktoré boli známe z predchádzajúcej činnosti policajtov, ktorí obvineného v rámci dopravnej kontroly zastavili a ktoré obvinený dobrovoľne vydal. Odvolací súd v odôvodnení iba poukázal na pochybenie súdu I. stupňa, ktorý spochybnil vykonanie bezpečnostnej prehliadky, ktorá sa uskutočnila. Uvedené však nič nemení na vyhodnotení skutkového stavu, ako správne uviedol odvolací súd na str. 13 uznesenia z 22. marca 2022, sp. zn. 3To/30/2021.

Dovolací súd nad rámec uvádza, že uvedené námietky obvinený namietal už v rámci svojho odvolania a odvolací súd sa s nimi veľmi podrobne zaoberal a v odôvodnení sa s nimi vysporiadal, nie je teda pravdou čo uvádza obvinený vo svojom dovolaní, že by súdy nižšieho stupňa na jeho námietky

nereagovali.

Dovolací súd dospel po vyhodnotení dovolacích námietok obvineného smerujúcich k porušeniu práva na obhajobu k záveru, že tieto naplnené neboli.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmé a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku. Z uvedeného vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom (Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozsudok z 2. februára 2010, č. 36110/03, Emen p. Turecku, rozsudok z 26. januára 2010, č. 25585/02 a rozhodnutie č. 24 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2020).

Obvinený v dovolaní namietal, že jeho vina je založená na prehliadke tela a sterov z rúk podľa § 155 ods. 4 Trestného poriadku, ktoré úkony sa však uskutočnili bez vydania príkazu na prehliadku tela.

Podľa § 155 ods. 1 Trestného poriadku prehliadke tela je povinný podrobiť sa každý, ak treba zistiť, či sú na jeho tele stopy alebo následky trestného činu. Ak prehliadku tela nerobí lekár, môže ju vykonať len osoba toho istého pohlavia.

Podľa § 155 ods. 3 Trestného poriadku osoba podozrivá zo spáchania trestného činu obvinený sú povinní strpieť odobratie daktyloskopických odtlačkov, ktoré vykoná policajt, a odobratie vzorky na účel analýzy deoxyribonukleovej kyseliny; pri odbere vzoriek na účel analýzy deoxyribonukleovej kyseliny sa postupuje podľa osobitného predpisu. V prípade, že podozrivá osoba alebo obvinený po márnej výzve odmietne dobrovoľne strpieť úkony uvedené v tomto odseku, môžu byť tieto vykonané proti ich vôli na základe príkazu podľa odseku 4.

Podľa § 155 ods. 4 Trestného poriadku prehliadke tela je povinný podrobiť sa každý, ak treba zistiť, či sú na jeho tele stopy alebo následky trestného činu. Ak prehliadku tela nerobí lekár, môže ju vykonať len osoba toho istého pohlavia.

Podľa § 155 ods. 6 Trestného poriadku o povinnosti podľa predchádzajúcich odsekov treba túto osobu poučiť a upozorniť ju na následky nevyhovenia výzve alebo príkazu na jej splnenie.

Z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že 10. augusta 2019 bola podľa § 155 ods. 1 Trestného poriadku vykonaná prehliadka tela obvineného (v danom čase podozrivého), pričom po poučení podľa § 155 ods. 6 Trestného poriadku obvinený uviedol, že sa úkonu dobrovoľne podrobí a boli mu odobraté stery z oboch rúk (č. l. 53 vyšetrovacieho spisu).

Uvedený postup orgánov činných v trestnom konaní bol v súlade s ustanoveniami § 155 ods. 1, ods. 3 a ods. 6 Trestného poriadku a to z toho dôvodu, že predmetné ustanovenia predpokladajú, že osoba podozrivá zo spáchania trestného činu a obvinený majú byť najskôr vyzvaní, aby dobrovoľne strpeli úkony uvedené v odseku 3, poučení o povinnosti strpieť úkony v zmysle § 155 Trestného poriadku, upozornení na následky nevyhovenia výzve a až v prípade, že sa dobrovoľne odmietnu podrobiť úkonu, môže byť tento vykonaný proti ich vôli na základe príkazu podľa § 155 ods. 4 Trestného poriadku. V rámci postupu lege artis je teda v zmysle vyššie uvedeného potrebné, aby bola osoba najskôr vyzvaná na dobrovoľné plnenie, poučená o negatívnych následkoch nevyhovenia výzve a až následne (po márnej výzve a poučení) možno pristúpiť k donúteniu vo forme príkazu na prehliadku tela a obdobných úkonov. Uvedenému postupu prisviedča i potreba v rámci trestného konania realizovať potrebné úkony prostredníctvom najmiernejších prostriedkov nátlaku spôsobilých zabezpečiť dosiahnutie sledovaného cieľa a až následne použiť invazívnejšie formy zásahu do práv obvineného, resp. podozrivého (vydanie príkazu ako ultima ratio - krajný prostriedok).

Z vyšetrovacieho spisu je zrejmé, že vyššie uvedený postup bol v predmetnej trestnej veci zachovaný a vzhľadom k tomu, že obvinený sa po poučení a upozornení podľa § 155 ods. 6 Trestného poriadku dobrovoľne podrobil tak prehliadke tela v zmysle § 155 ods. 1 Trestného poriadku ako i odobratiu sterov z rúk v zmysle § 155 ods. 3 Trestného poriadku a nebolo nutné pristúpiť k vyhotovovaniu príkazu. Ďalšou dovolacou námietkou obvineného bolo, že výzve na vydanie vecí predchádzala bezpečnostná prehliadka, ktorá bola vykonaná v rozpore so zákonom, pretože bola vykonaná počas obmedzenia osobnej slobody podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku (nie v dôsledku zaistenia omamných látok, ale pre podozrenie zo spáchania trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia), čo nie je služobný zákrok podľa zákona o Policajnom zbore, preto bolo nevyhnutné postupovať podľa Trestného poriadku a nebola pri nej prítomná nezúčastnená osoba. Dôkazy získané pri bezpečnostnej prehliadke sú tak nepoužiteľnými dôkazmi.

Ako už vyššie dovolací súd uviedol, z úradného záznamu z 10. augusta 2019 vyplýva, že potom, čo bolo hliadkou ODI Galanta zistené, že obvinený ako vodič motorového vozidla, ktoré zastavili, má uložený zákaz viesť motorové vozidlo a nadobudli podozrenie, že táto osoba má pri sebe veci pochádzajúce z trestnej činnosti, požiadali o súčinnosť hliadku OO PZ Trstice. Na výzvu hliadky OO PZ Trstice, či má obvinený u seba veci pochádzajúce z trestnej činnosti obvinený uviedol, že má a dobrovoľne ich na účely trestného konania podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku vydal. Následne bol hliadkou ODI Galanta obmedzený na osobnej slobode a eskortovaný na ODI Galanta, kde boli spolu s hliadkou OO PZ Trstice vykonané ďalšie úkony (č. l. 52 vyšetrovacieho spisu).

Spôsob vydania vecí vyplýva zo zápisnice o vydaní vecí z 10. augusta 201, podľa ktorej bol obvinený podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku vyzvaný na vydanie tam presne špecifikovaných vecí, ktoré po pučení o povinnosti ich na vyzvanie vydať, a upozornení na možnosť ich odňatia uviedol, že dobrovoľne veci na účely trestného konania vydáva a pochopil, že dobrovoľným vydaním vecí si môže privodiť nebezpečenstvo trestného stíhania a môže byť voči nemu vedené trestné konanie (č. l. 47 vyšetrovacieho spisu).

Z uvedených skutočností vyplýva, že k vydaniu vecí došlo v súlade so zákonom, na základe výzvy policajtov na ich dobrovoľné vydanie s upozornením na možnosť odňať veci, ako aj s potrebným poučením. Policajti správne postupovali podľa Trestného poriadku, keďže obvinený bol podozrivý zo spáchania trestného činu a mali podozrenie, že má pri sebe veci dôležité pre trestné konanie. Veci tak boli získané v súlade so zákonom a bolo možné ich v rámci trestného konania použiť ako dôkaz.

Obvineným uplatnenú dovoláciu námietku ohľadom vecnej príslušnosti policajtov, ktorí vykonali bezpečnostnú previerku, pretože to boli dopravcovia, dovolací súd rovnako vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože v rámci predmetného trestného konania došlo k zaistovaciemu úkonu podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2019 poverenými príslušníkmi Policajného zboru z Obvodného oddelenia Policajného zboru v Trsticiach, ktorí boli privolaní dopravnými policajtami a boli v zmysle § 10 ods. 7 písm. d) Trestného poriadku oprávnení vykonávať potrebné úkony podľa Trestného

poriadku.

Dovolací súd po nazretí do vyšetrovacieho spisu zistil, že obvineným namietaná účelovosť bezpečnostnej previerky, vzhľadom k tomu, že bola opakovaná o 03:50 hod. a bol pri nej nájdený vreckový nožík, že v rámci trestného konania proti obvinenému v trestnej veci nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, pod ČVS: ORP-638/2-VYS-GA-2019, sa takýto úkon v prípravnom konaní neuskutočnil.

Posledná námietka obvineného sa týka jeho výsluchu, na ktorom odvolací súd založil jeho vinu, ktorý bol podľa obvineného uskutočnený pred vznesením obvinenia a zároveň nebol tento úkon vykonaný na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí, čo je v rozpore s ustanovením § 297 a § 2 ods. 19 Trestného poriadku.

Uvedená námietka sa nezakladá na pravde, pretože z odôvodnenia rozsudku súdu I. stupňa vyplýva, že okrem iných dôkazov produkovaných v prípravnom konaní a vykonaných na hlavnom pojednávaní, bola vina obvineného založená i na dvoch výsluchoch z prípravného konania (z 3. januára 2020 a z 8. januára 2020), počas ktorých už bol v procesnom postavení obvineného (obvinenie mu bolo vznesené na základe uznesenie zo 4. decembra 2019 - č. l. 3 vyšetrovacieho spisu), a tieto boli na hlavnom pojednávaní 21. novembra 2020 vykonané (č. l. 109 - 110 súdneho spisu). Z uvedených výpovedí obvineného, ktoré boli vykonané po vznesení obvinenia, vychádzal aj odvolací súd. Vzhľadom na uvedené mal dovolací súd za to, že námietka obvineného je účelová.

Riadiac sa vyššie uvedeným musel dovolací súd konštatovať, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa nie sú založené na dôkazoch, ktoré by boli vykonané nezákonným spôsobom.

Dovolací súd zistil, že chybami obvineným vytýkanými v dovolaní nebol naplnený žiadny z uplatnených dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku.

Dovolací súd preto dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. preto, že je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, odmietol.

Toto uznesenie prijal senát dovolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.